

רשומות

ספר החוקים

29 בינואר 2025

3362

כ"ט בטבת התשפ"ה

עמוד

256 חוק להנצחת זכרו של מרן הרב עובדיה יוסף, התשפ"ה-2025

חוק להנצחת זכרו של מרן הרב עובדיה יוסף, התשפ"ה-2025*

פרק א': מטרת החוק ויישומן

1. מטרתו של חוק זה לציין את זכרו של מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, בכיר הרבנים הספרדים בדורו, אשר שימש הרב הראשי הספרדי (הראשון לציין). להנחיל לדורות את חזונו, מורשתו ותרומתו לאחדות ישראל ולהביא לחינוך הדורות הבאים ברוח פועלו ופסיקותיו, הדוגלות במידת החסד.
2. מטרתו של חוק זה ייושמו בדרך של קיום יום מרן הרב עובדיה יוסף, עריכת פעילויות חינוכיות-ערכיות, מתן מלגות ומתן תמיכות למוסדות ציבור הפועלים להגשמת מטרת חוק זה, והכול לפי הוראותיו.

פרק ב': המועצה הציבורית

3. (א) השר לשירותי דת (בחוק זה – השר) ימנה מועצה ציבורית להנצחת זכרו של מרן הרב עובדיה יוסף (בחוק זה – המועצה הציבורית); ואלה חברי המועצה:
- (1) ארבעה חברים עובדי המדינה אשר ישמשו נציגי הממשלה, ובהם עובד משרד החינוך שייבחר בהסכמת שר החינוך, עובד משרד התרבות והספורט שייבחר בהסכמת שר התרבות והספורט ועובד המשרד לשירותי דת ועובד מדינה נוסף שיבחר השר, ובלבד שאם עובד המדינה הנוסף אינו עובד המשרד לשירותי דת, הוא ייבחר לאחר התייעצות עם השר הממונה על אותו משרד;
- (2) נציג הרבנות הראשית לישראל כמשמעותה בחוק הרבנות הראשית לישראל, התש"ם-1980, שייבחר מקרב עובדי הרבנות הראשית לישראל או מקרב חברי מועצת הרבנות הראשית לישראל כמשמעותה בחוק האמור, והכול לאחר התייעצות עם מועצת הרבנות הראשית לישראל;
- (3) ארבעה נציגי ציבור שאינם עובדי המדינה ואינם עובדי רשות מקומית, שהם בעלי ידע, מומחיות, ניסיון או השכלה משמעותיים בקשר לפועלו, מורשתו או הנצחתו של מרן הרב עובדיה יוסף;
- (4) שני נציגי עיריית ירושלים לפי המלצת ראש העירייה, שהסמכות למנותם תחל לאחר הקמת מרכז ההנצחה לפי סעיף 15.
- (ב) השר, באישור המועצה הציבורית, ימנה את יושב ראש המועצה מקרב חברי המועצה הציבורית; המועצה הציבורית, באישור השר, תמנה את ממלא מקומו של היושב ראש מקרב חבריה.
- (ג) לכל הפחות ארבעה מחברי המועצה המנויים בסעיף קטן (א)(1) עד (3) יהיו נשים; לכל הפחות אחד מחברי המועצה המנויים בסעיף קטן (א)(4) יהיה אישה.
4. תפקידי המועצה הציבורית הם:
- (1) ליעץ לשר בכל הנוגע ליישום חוק זה ולביצעו ולעקוב אחר ביצוע החוק;
- (2) להמליץ לשר על מדיניות ויעדים לעניין הפעילות לפי חוק זה;

* התקבל בכנסת ביום כ"ז בטבת התשפ"ה (27 בינואר 2025); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 980, מיום ז' באב התשפ"ג (25 ביולי 2023), עמ' 164.

¹ ס"ח התש"ם, עמ' 90.

(3) לייעץ לשר לעניין קביעת מבחנים לתמיכה במוסדות ציבור כאמור בסעיף 33 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985² (בחוק זה – חוק יסודות התקציב), לשם קידום מטרותיו של חוק זה; מבחני תמיכה לפי פסקה זו ייקבעו בהתחשב במבחני תמיכה כלליים להנצחת רבנים ראשיים לישראל, אם קיימים, ובלבד שמבחני התמיכה לא יאפשרו כפל תמיכה במוסד ציבור.

5. החלת דינים חברי המועצה הציבורית שאינם עובדי המדינה, דינם, בפעולתם כחברי המועצה, כדין עובדי המדינה לעניין חיקוקים אלה ולעניין פעולותיהם במועצה:

(1) חוק שירות הציבור (מתנות), התש"ם-1979³;

(2) חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969⁴;

(3) חוק שירות המדינה (סיוג פעילות מפלגתית ומגבית כספים), התשי"ט-1959⁵ – ההוראות הנוגעות לכלל עובדי המדינה;

(4) חוק שירות הציבור (הגבלות לאחר פרישה), התשכ"ט-1969⁶;

(5) חוק העונשין, התשל"ז-1977⁷ – ההוראות הנוגעות לעובדי הציבור.

6. סדרי עבודת המועצה (א) המועצה הציבורית תתכנס פעמיים בשנה לפחות, וכן לפי דרישה של לפחות מחצית מחבריה.

(ב) יושב ראש המועצה הציבורית ינהל את ישיבותיה; הוא יזמן את ישיבות המועצה הציבורית ויקבע את מועדן, מקומן וסדר יומן, בין השאר, בשים לב להצעות השר וחברי המועצה הציבורית.

(ג) המועצה הציבורית תקבע את סדרי עבודתה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.

(ד) המניין החוקי בישיבות המועצה הוא רוב חבריה, ובהם יושב ראש המועצה; החלטות המועצה יתקבלו ברוב קולות של חברי המועצה המשתתפים בהצבעה; היו הקולות שקולים, יכריע יושב ראש המועצה.

(ה) בהיעדרו של יושב ראש המועצה ימלא את מקומו ממלא מקומו הקבוע, לכל עניין לפי חוק זה.

7. גמול והחזר הוצאות חברי המועצה הציבורית לא יהיו זכאים לשכר בעד חברותם במועצה, אך חבר המועצה הציבורית שאינו עובד המדינה, עובד גוף מתוקצב או עובד גוף נתמך יהיה זכאי לתשלום מאת המשרד לשירותי דת בעד השתתפות בישיבות המועצה בהתאם להוראות החשב הכללי במשרד האוצר החלות לעניין ועדות ציבוריות; בסעיף זה, "עובד המדינה", "עובד גוף מתוקצב" ו"עובד גוף נתמך" – כהגדרתם בסעיף 32 לחוק יסודות התקציב.

8. תקופת כהונה, פקיעת כהונה והעברה מכהונה (א) תקופת כהונה של חבר המועצה הציבורית תהיה ארבע שנים, וניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה נוספת.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), לעניין חבר המועצה הציבורית שמונה לפי סעיף 3(א) או (4) יהיה ניתן לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת, ולאחר הפסקה של ארבע שנים לשוב ולמנותו לתקופת כהונה אחת נוספת בלבד; ואולם, השר יהיה רשאי למנות לכל היותר שניים מחברי המועצה שמונו לפי סעיף 3(א) לתקופת כהונה

² ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

³ ס"ח התש"ם, עמ' 2.

⁴ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103.

⁵ ס"ח התשי"ט, עמ' 190.

⁶ ס"ח התשכ"ט, עמ' 144.

⁷ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

נוספות שכל אחת מהן לא תעלה על ארבע שנים בלא הפסקה ביניהן, אם שוכנע כי הדבר מוצדק לנוכח מומחיותם ותרומתם הייחודית למועצה הציבורית ולהגשמת מטרות חוק זה, ובלבד שחבר המועצה כאמור לא יכהן יותר מארבע תקופות כהונה.

(ג) לא ימונה לחבר המועצה הציבורית מי שהורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לכהן כחבר המועצה, ולעניין עבירה פלילית, ובלבד שלא יובא בחשבון מידע פלילי אשר במועד המינוי חלפה לגביו תקופת המחיקה כמשמעותה בסעיף 21 לחוק המידע הפלילי ותקנת השבים, התשע"ט-2019.⁸

(ד) חבר המועצה הציבורית יחדל לכהן לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:

(1) הוא התפטר במסירת כתב התפטרות לשר;

(2) הוא חדל להיות עובד המשרד הממשלתי או נציג הגוף שהוא מייצג במועצה הציבורית, ואם הוא נציג ציבור – הוא התמנה לעובד המדינה או לעובד או חבר מועצה של גוף המיוצג במועצה הציבורית.

(ה) התקיימה נסיבה מהנסיבות כמפורט להלן לגבי חבר המועצה הציבורית, יעבירו השר מכהונתו לפני תום תקופת הכהונה ובסמוך למועד התקיימות הנסיבה, בהודעה בכתב:

(1) הוא הורשע בעבירה פלילית או בעבירת משמעת שמפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש חבר המועצה הציבורית כאמור בהוראות סעיף קטן (ג);

(2) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים הדרושים לכהונתו כחבר המועצה הציבורית;

(3) נבצר ממנו דרך קבע למלא את תפקידו.

(ו) השר, לאחר התייעצות עם יושב ראש המועצה הציבורית, רשאי להעביר את חבר המועצה הציבורית מכהונתו לפני תום תקופת כהונתו בהתקיים אחד מאלה:

(1) הוא נעדר בלא סיבה מוצדקת משלוש ישיבות רצופות של המועצה הציבורית;

(2) הוגשו נגדו כתב אישום או קובלנה בעבירה כאמור בסעיף קטן (ג) וטרם ניתן מתן פסק דין סופי בעניינו.

(ז) השר לא יפסיק את כהונתו של חבר המועצה הציבורית לפי סעיפים קטנים (ה) או (ו) אלא לאחר שנתן לו הזדמנות לטעון את טענותיו לעניין זה.

(ח) הפסיק חבר המועצה הציבורית לכהן לפי הוראות סעיף זה, יפעל השר למינוי חבר אחר במקומו בהקדם האפשרי.

(א) בסעיף זה –

ניגוד עניינים

9.

"בן משפחה" – בן זוג, הורה, הורה הורה, בן או בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד או דודה וילדיהם, חם, חמות, נכד או נכדה, לרבות קרוב כאמור שהוא שלוב (חורג);

"בעל עניין" – כהגדרתו בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968⁹;

⁸ ס"ח התשע"ט, עמ' 298.

⁹ ס"ח התשכ"ח, עמ' 234.

"טיפול" – לרבות קבלת החלטה, העלאת נושא לדיון, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה או עיסוק בנושא מחוץ לדיון;

"ניגוד עניינים", של חבר המועצה הציבורית – ניגוד עניינים בין מילוי תפקידו במועצה ובין עניין אישי או תפקיד אחר, שלו או של קרובו;

"קרוב", של חבר המועצה הציבורית – כל אחד מאלה:

(1) בן משפחה של חבר המועצה הציבורית;

(2) אדם שלחבר המועצה הציבורית יש עניין במצבו הכלכלי;

(3) תאגיד שחבר המועצה הציבורית, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם בעלי עניין בו;

(4) גוף שחבר המועצה הציבורית, בן משפחתו או אדם כאמור בפסקה (2) הם מנהלים או עובדים אחראים בו.

(ב) לא ימונה לחבר המועצה הציבורית ולא יכהן כחבר כאמור מי שבשל כהונתו יימצא, באופן תדיר, במצב של ניגוד עניינים אשר ימנע ממנו למלא את עיקר תפקידו במועצה הציבורית.

(ג) חבר המועצה הציבורית לא יטפל במסגרת תפקידו בנושא שהטיפול בו יגרום לו להימצא במצב של ניגוד עניינים.

(ד) נודע לחבר המועצה הציבורית כי הוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיפים קטנים (ב) או (ג), יודיע על כך בהקדם האפשרי ליושב ראש המועצה הציבורית; היה חבר המועצה הציבורית האמור היושב ראש – יודיע על כך לשר.

(ה) על אף האמור בסעיף זה, חבר המועצה הציבורית שמונה לפי סעיף 3(א)(4) רשאי להביא בחשבון גם את ענייניו של הגוף שהוא נציגו, ככל שהם קשורים לתפקידי המועצה הציבורית, ולא יראו אותו כמי שנמצא במצב של ניגוד עניינים בשל כך בלבד. קיום המועצה הציבורית, סמכויותיה ותוקף החלטותיה ופעולותיה לא ייפגעו בשל הפסקת כהונה של חבר מחברי המועצה הציבורית או מחמת ליקוי במינוי או בהמשך כהונתו של חבר המועצה הציבורית, ובלבד שמכהנים בה רוב חבריה.

תוקף פעולות

10.

פרק ג': יום מרן הרב עובדיה יוסף

(א) אחת לשנה, ביום ג' בחשוון, יום פטירתו של מרן הרב עובדיה יוסף, יקיים יום מרן הרב עובדיה יוסף; חל ג' בחשוון בשבת, יקיים יום מרן הרב עובדיה יוסף ביום א' שלאחריו.

יום מרן הרב עובדיה יוסף

11.

(ב) המשרד לשירותי דת יערוך ביום מרן הרב עובדיה יוסף או במועד סמוך לו כנס עיוני לזכרו של מרן הרב עובדיה יוסף ויידונו בו נושאים מעולמו וברוח חזונו.

(ג) הכנסת תקיים דיון מיוחד לציון יום מרן הרב עובדיה יוסף במועד האמור בסעיף קטן (א) או במועד סמוך לו.

פרק ד': פעולות חינוכיות-ערכיות ומלגות

(א) מוסדות המדינה, למעט מוסדות חינוך, יקיימו פעולות חינוכיות-ערכיות לקידום מטרותיו של חוק זה, לרבות קיום טקסים, ביום מרן הרב עובדיה יוסף או בשבוע שלאחריו, כפי שיקבעו השרים הנוגעים בדבר.

פעולות חינוכיות-ערכיות

12.

(ב) במוסדות חינוך יוקדש זמן ללימוד ולעריכת פעולות חינוכיות-ערכיות לקידום מטרותיו של חוק זה, ככל שיחליט על כך שר החינוך.

מלגות 13. המשרד לשירותי דת רשאי להקצות מלגות לשם מחקר בנושאים הקשורים לפועלו ולחזונו של מרן הרב עובדיה יוסף, לפי כללים שעליהם יורה השר, ובלבד שלא יינתן כפל תמיכה בעבור אותה פעילות או אותן שעות לימוד.

פרק ה': תקציב, תמיכות והקמת מרכז הנצחה

תקציב ותמיכות 14. (א) השתתפות אוצר המדינה בהפעלתו של חוק זה, לרבות תקציב המלגות לפי סעיף 13 והתקציב לתמיכה במוסדות ציבור לפי סעיף קטן (ב), תיקבע בחוק התקציב השנתי כמשמעותו בחוק יסודות התקציב.

(ב) מתן תמיכות לפי חוק זה ייעשה על פי מבחנים לתמיכה במוסדות ציבור כאמור בסעיף 4(3) שיקבע השר, לאחר התייעצות עם המועצה הציבורית, בהתחשב במבחני תמיכה כלליים להנצחת רבנים ראשיים לישראל, אם קיימים, ובלבד שלא יתאפשר כפל תמיכה במוסד ציבור.

הקמת מרכז הנצחה 15. (א) בכפוף להוראות כל דין, עיריית ירושלים רשאית להקים בתחומה תאגיד עירוני כמשמעותו בסעיף 249א לפקודת העיריות¹⁰, שישמש מרכז להנצחת מורשתו ופועלו של מרן הרב עובדיה יוסף; המרכז יהיה פתוח לציבור ויפעל להגשמת מטרות חוק זה. (ב) המרכז יהיה גוף מבוקר כמשמעותו בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב]¹¹.

(ג) הקמת המרכז, החזקתו ופעילותו השוטפת ימומנו, בין השאר, מכספי תרומות ומהכנסות אחרות של המרכז.

פרק ו': הוראות שונות

ביצוע ותקנות 16. השר ממונה על ביצוע חוק זה, והוא רשאי, לאחר התייעצות עם המועצה הציבורית, להתקין תקנות לביצועו, לרבות לענין סדרי עבודת המועצה הציבורית.

דיווח לכנסת 17. השר ידווח לוועדת החינוך, התרבות והספורט של הכנסת, בכתב, אחת לשנה, על יישומו של חוק זה בשנה שקדמה למועד הדיווח, ובין השאר בעניינים האלה:

(1) איוש המועצה הציבורית ופעילותה;

(2) מוסדות ציבור שקיבלו תמיכות לפי החוק והיקף התמיכות שחולקו.

מיכאל מלכיאלי
השר לשירותי דת

בנימין נתניהו
ראש הממשלה

אמיר אוחנה
יושב ראש הכנסת

יצחק הרצוג
נשיא המדינה

¹⁰ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.

¹¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 92.

